

Přečtete si:

Tip pro zdraví	str. 3
Na návštěvě.....	str. 4
Ze života klubu.....	str. 5
Váš příběh.....	str. 6
Cestování.....	str. 8
Zdraví, relaxace.....	str. 9
Odjinud.....	str. 10
Informujeme.....	str. 11

VI. ročník

Čtvrtletní zpravodaj občanského sdružení

prosinec 2004

Původní kostel sv. Kateřiny

Mnoho lidí si chodí prohlédnout nově postavený dřevěný kostel svaté Kateřiny Alexandrijské v Ostravě-Hrabové. Tato jedinečná sakrální stavba z roku 1543 shořela v dubnu roku 2002. Hrabovský dřevěný kostelík patřil mezi vzácné dochované památky na severní Moravě. Představoval architekturu, v níž se prolínaly stavební prvky z období pozdní gotiky s prvky renesančními.

Z jedné z nejstarších památek na Moravě zůstalo po požáru pouze ohořelé torzo presbytáře a sakristie. Zvon z roku 1660 se požárem roztavil a při pádu věže rozbil na kusy. Kostel však povstal z popela a na jeho původním místě dnes stojí přesná replika.

Tip na výlet

Na místě vyhořelého, pět set let starého dřevěného kostela v Ostravě-Hrabové vyrostl nový, unikátní dřevěný kostel svaté Kateřiny Alexandrijské. Opět slouží věřícím a v době vánoční bude určitě i příjemným místem k rozjímání.

Vyhořelý dřevěný kostel svaté Kateřiny ze šestnáctého století byl dokladem lidové architektury a jednou z nejstarších památek na Ostravsku. Kostel přežil bez větší úhony třicetiletou, první i druhou světovou válku. V kostele se pravidelně konaly mše, křtiny, svatby a pohřby.

Remeslníci ze Vsetínska při stavění repliky použili stejnou techniku jako při vzniku originálu v 16. století a spotřebovali 500 kubíků dřeva, které zdarma poskytly Lesy České republiky. Na základ věže kostela použili dřevo ze čtyř 150letých dubů. Trámy jsou ručně opracované a originální jsou i tesařské spoje.

Replika kostela sv. Kateřiny

Zvonařská dílna akademického sochaře Josefa Kadlece v Halenkově odlila dva zvony rovněž podle původní dokumentace. Od shořelého kostela se novostavba liší jen interiérem a novým sociálním zařízením, které v kostele ze 16. století nebylo.

Kostel byl na konci listopadu vysvěcen. Budete-li o vánočním čase hledat inspiraci, kam se vydat na výlet, je právě toto místo pro něj jako stvořené!

Doprava: MHD Ostrava, autobus linka číslo 39 a 41. Výstup na zastávce Hrabová - kostelík.

Senioři srovnávají krok s moderní společností

Unikátní dítě - aneb ve dlani svět...

Pomyslné křtiny slavilo „dítě“ občanského sdružení Společnost senior v Domě kultury města Ostravy. 9. listopadu 2004 se zde slavnostně zahajoval provoz "Počítačového centra" pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

Porod tohoto dítěte byl financován z prostředků grantu Evropské unie, ovšem stovkami hodin práce se na něm podíleli i samotní členové Společnosti senior. Tento projekt patří určitě mezi jedinečné v rámci celé republiky.

O tom, jak počítačové centrum hodnotili ti, kteří byli slavnostnímu okamžiku přítomni si přečtete na str. 13

NEPŘEHLÉDNĚTE

SLOVO OSTRAVSKÉ RADNICE

Ing. Vít Ruprich

Ale i ona bude moci zavolat pouze na jedno číslo, tzv. call - centrum, kde ji přepojí na správný kontakt. Samozřejmě, kdo bude mít přístup na internet, bude si moci najít správný formulář, vyplnit jej, vytisknout, používat e-mail, SMS a podobně.“

V jakém stavu jsou přípravy celého projektu?

„Do konce roku proběhne výběrové řízení na firmu zajišťující software a začátkem příštího roku by měl být znám vítěz. Na veřejných místech se plánují informační kiosky s přístupem na internet. E-government bude najíždět postupně, bude přibírat další a další agendy. Jeho základ by měl být hotov v polovině roku 2006. Zatím ještě není rozhodnuto, jestli součástí bude či nebude výstavba střediska správních činností, asi za půl miliardy korun. Ale call - centrum už začíná fungovat.“

Můžete sdělit územní rozsah projektu?

„Počítá se, že bude platit v Ostravě a dvanácti přilehlých

Ostravský magistrát respektuje evropské trendy**Jak se pozná společnost?**

Víte, co je E - government? Stručně řečeno, jde o systém elektronické komunikace občana s úřadem. Na magistrátu města Ostravy se tento projekt začíná realizovat a v konečném kroku by měl i seniorům pomoci při vyřizování nejrůznějších úředních záležitostí. O podrobnostech jsme hovořili s náměstkem primátora Ing. Vítem Ruprichem.

„Zejména z počátku to asi nebude nijak žhavé, vždyť podle současných zákonů si nelze elektronicky vyřídit například pas nebo řidičák. Také musíme počítat s tím, že ne každá babička bude ovládat internet.

obcích, ovšem podle zájmu se to může rozšiřovat. Je jasné, že vyřizovat úřední záležitosti bez fyzického kontaktu je dnes evropským trendem. A taky je jasné, že už zanedlouho bude dorůstat generace seniorů, která bude internet bez obtíží ovládat.“

To mohu potvrdit, i Společnost senior se v tomto směru angažuje.

„Víme o tom. Je to záslužné a taky vás na magistrátu podporujeme, o čemž zase víte vy. Ostatně, asi nebude žádným problémem udělat v učebně v Domě kultury prezentaci, týkající se právě E - governmentu.“

Máte pravdu. A v souvislosti s podporou magistrátu mi nedá, abych se nezeptal: Jak Vy osobně vnímáte problematiku seniorů?

„Dá se předpokládat, že každý z nás bude jednou seniorem. Existuje dokonce prognóza, že v roce 2030 bude polovina populace ostravska v důchodovém věku. Doufám, že se toto pochopení pro seniory bude předávat jako štafeta. Víte, peníze jsou sice důležité, ale citové a lidské vazby jsou důležitější. Markantně to lze pozorovat na dětech, ale i na seniorech. Říká se, že vyspělost společnosti se pozná podle přístupu k seniorům. Já s tím souhlasím.“

(di)

SLOVO GERIATRA

MUDr. Hugo Příbýl

Co je nejhorší?

„Ani ty depky už nejsou, co bývaly,“ posteskla si nedávno známá, při debatě o časech minulých.

Deprese jsou skutečně skloňovány nejen v hovorech přátel a při stescích unavených pracovníků, ale především média, ta informují o

depresích téměř ze všech stran. Dozvíte se tak statistiky, které národy trpí chmurnými myšlenkami častěji, o vlivu svitu slunečního světla i dědičných zátěžích. Přečtete si doporučení, kdy je lépe se věnovat sportu a kdy zase vyhledat odborníka, včetně tak zobecňující rady, že duševní bolest musí trvat alespoň dva týdny, aby se jednalo o depresi a bylo třeba vyhledat pomoc.

Všichni víme, že bolest prostě k životu patří. Ať už je duševní či fyzická. Jenže její vnímání je tak individuální, jak individuální prožívání má každý z nás, nemluvě o skutečnosti, že v každém okamžiku kolísá naše stresová odolnost. Tím také kolísá i schopnost ustát si každou ránu, kterou nám osud uštědří.

Marně se neříká, že i ti nejsilnější mají slabé chvíle. Co se tím snažím naznačit? Že žádnou radu, tedy ani tu mediální, nelze brát doslova. Trápit se v samotě a smutku bez přátel a bez pomoci, jen proto, že v novinách psali: „Smutek musí trvat alespoň dva týdny,“ by mohlo být chybou doslova osudnou.

Se smutkem je třeba bojovat a je nutné mu předcházet. Žijeme v době, kdy nám nemilosrdně vládnou telefony a diáře. Spěcháme a přitom si jen málokdy uvědomíme, že v práci je každý nahraditelný. Největší hodnotou, kterou v životě můžeme mít, jsou láskyplné vztahy s našimi nejbližšími a s přáteli. Život pro jiné, pro blízké a přátele, může být tou nejjistější zásobárnou příjemných pocitů v okamžicích smutku, marnosti a osamění.

A jak dopadl můj rozhovor o špatných náladách se známou v úvodu? Výborně! Když se mi se slovy: „A víte, co je nejhorší?“ chystala povyprávět všechna příkoří, která jí zlý osud způsobil, náhle se zarazila a zoufale zaúpěla: „Tak a teď jsem zapomněla, co je vlastně nejhorší!“ a pak se smíchem dodala: „No, vždyť jsem vám to říkala, doktore, už ani ty deprese si člověk neužije jako zamlada!“

MUDr. Hugo Příbýl

Zpravodaj SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

Moravskoslezský kraj

Poruba

Ostrava-Jih

Vítkovice

Slezská Ostrava

Tip pro zdraví - Podhajská

S přibývajícím věkem člověk zjišťuje, že tam ho bolí, tam ho píchá a dostávají se neduhy. Pak dojdeme k názoru, že je potřeba s tím něco udělat, že to chce odpočinek a relaxaci. Ke stejným závěrům jsme došli i my a hledali jsme, jak si s tím poradit. Jednou z možností byly termální lázně. Po dva roky jsme jezdili do Harkán (Maďarsko). S ohledem na značnou vzdálenost jsme letos zvolili Podhajskou (Slovensko). Dobře jsme udělali a dovoluji si to doporučit i vám.

Na jihu Slovenska je tichá vesnička, Podhajská. Leží nedaleko Nových Zámků. Je situovaná na jižních výbězcích Pohronske pahorkatiny v nadmořské výšce 170m n.m. Pro lidi, kteří chtějí navštívit Podhajskou především z důvodů léčebných je doporučován pobyt v podzimních, zimních a jarních měsících, kdy voda není ředěna (t.j. ochlazovaná mícháním se studenou vodou užitkovou) a její léčebné účinky jsou tak největší.

Najdete tu několik bazénů s obsahem této termální léčivé vody, která má teplotu 33 - 36 C, což umožňuje koupání během celého roku.

V roce 1973 byl navrtán geotermální pramen silně mineralizované vody o teplotě 80 stupňů a vydatnosti 50l za sekundu. Voda s podobnými léčivými účinky jako voda z Mrtvého moře příznivě působí na dýchací cesty, dnu, štítnou žlázu, revmatismus, bolesti zad a kloubů, cévní onemocnění, osteoporózu, artrózu, artritidu a ekzémová onemocnění. Příjemné a tiché prostředí nabízí 2 plavecké bazény, horký léčivý bazén, teplý sedací bazén, 2 dětské bazény s tobogánem a relaxační bazén. To vše je v jednom areálu, spolu s dalšími službami (perlička, vířivka, masáže, solárium).. Městečko je charakteristické svou příjemnou atmosférou, pohodou a klidem - vždyť i ticho pomáhá léčit!

V celé oblasti se nenachází žádný průmysl, který by znečišťoval ovzduší, a proto se tu dobře cítí i lidé s problémy dýchacích cest. Krásné lesy v okolí Podhajské nám nabídnou i zajímavé procházky po okolí.

Irena Zbranková

Podhajská,
malá vesnička na jihu
Slovenska

Několik bazénů nabízí
zábavu dětem i dospělým

Krásné lesy v okolí

Koupání i v zimě
přináší potěšení

CK DUHA TOURS Ostrava - Poruba SPECIALISTA NA ORGANIZOVÁNÍ LÉČEBNÝCH A REKREAČNÍCH POBYTŮ PRO SENIORY

TERMÁLNÍ LÁZNĚ BEŠEŇOVÁ RUŽOMBEROK

7-denní autobusové zájezdy do Nízkých Tater pod
Chopok **Cena: 3.500 Kč/osoba**

**Termíny : 16.04.- 23.04.2005
23.04.- 30.04.2005
22.10.- 29.10.2005**

V ceně : doprava autobusem, 7 x ubytování v horském hotelu s plnou penzí, pobytová taxa, služby delegáta, služby kulturně-sport. referenta, spotřeba energií.

Ubytování : 2-lůžkové pokoje s umyvadlem, společné sociální zařízení, restaurace s výhledem na Chopok. V místě pobytu zůstává autobus CK DUHA TOURS denní nabídka fakultativních výletů do okolí.

TERMÁLNÍ LÁZNĚ PODHAJSKÁ

6-denní autobusové zájezdy k jedinému moři na Slovensku v blízkosti Nitry. **Cena: 3.900 Kč/ osoba**

**Termíny : 28.03.- 03. 04.2005
04.04.- 10. 04.2005
14.11.- 20. 11.2005
21.11.- 27.11.2005**

V ceně : ubytování v luxusně zařízených zděných chatkách pro 4 osoby, doprava autobusem, pobytová taxa, služby delegáta, spotřeba energií. Možnost polopenze 250,-Sk/osoba/den hradí se v místě pobytu.

Bližší informace a objednávky:

CK DUHA TOURS, nákupní středisko DUHA,
Ostrava-Poruba, tel.: 596 957 700, 777 237 041

Zastavení u Mutinů

Není to tak dávno co Česká televize slavila abrahamoviny. Do Ostravy přijeli i pražští kolegové, aby s námi zavzpomínali, mimo jiné i na nejslavnější seriály Děvčátko z kolonie a Kamenný řád.

Velká část seriálu Kamenný řád se odehrávala na statku „Poštulkových“, jak praví román Vojtěcha Martínka. Vybrat místo pro natáčení se podařilo náhodou a dokonce kousek od Ostravy. Při cestě z Příbora na Nový Jičín je za městem les a na jeho okraji stojí budovy Mutinova statku.

Chlouba rodu

Přijeli jsme tam jednoho nevlídného jarního dne v roce 1975. Žena na zápraží se na nás dívala s velkou nedůvěrou. Na otázku, komuže patří statek, odpověděla: „Jemu, Mutinovi. Je na poli“. Vyšli jsme před bránu spolu s ní a ona řekla: „Mutina už jede“. Později jsme si na jejich zvláštní oslovení zvykli. Pan Mutina nás provázel po velkém statku, který byl kdysi chloubou jeho rodu. Budovy byly postaveny do tvaru písmene U. Pravé straně vévodila selská budova, na ni navazovaly chlévy, v čele jednopatrový výměnek a na levé straně velké stodoly, kůlny a přístřešky.

Vše bylo prázdné, v hospodářských budovách hospodařil už jen čas. V jedné z kůlen stály pod nánosem prachu a pavučin krásné sáně. Pan Mutina sundal na stěně visící rolničky a začal jimi rytmicky pohybovat tak, jako kdyby jel na saních. Rolničky se rozezvučely. „Zavřete oči“, říkal do jejich zvonění „a představte si tu krásu. Silnice se v zimě nikdy ničím nesypaly, byly bílé a my jsme každou neděli jezdili na saních do příborského kostela a nebo jen tak, na vyjížďku“. Poddala jsem se na malý okamžik snění a v duchu jsem se kousek cesty projela s ním.

Bylo to úchvatné a ten okamžik mi vrátil kousek dětství.

Na tři měsíce jsme se stali skoro obyvateli Mutinova statku. Členové televizních štábů se dokáží rychle přizpůsobit prostředí, protože dnes jsou tady a zítra jinde. Všude jsou hned doma. A u Mutinů tomu tak bylo doopravdy. Měli nás rádi. Když jsme se vraceli po přestávce, v níž jsme natáčeli v jiné lokalitě, vítali nás, jako bychom se vraceli z veliké cesty.

Televize u kachláků

Doma jsme teď měli u Mutinů. Prostorná kuchyň s velkým kachlovým sporákem nám sloužila jako místnost štábu, jedli jsme tam, chystaly se tam rekvizity, herci se převlékali do kostýmů, líčili a čekali na své výstupy. Paní Mutinová nám dělala vaječninu z krásně žlutých vajec a sem tam něco uvařila. Paní Mutinová ráda sedávala s účinkujícími. Pohupovala nohama jako malé dítě a kladla hercům otázky jako: „Jste ženatý nebo rozvedený?“ „Herci se rádi rozvádějí, že?“ Nečekala na odpověď a pokračovala; „A zuby, zuby máte svoje? Tož to herci musejí mít pěkné zuby, že?“ Nikdy se na ni nikdo nezlobil, protože věděli, že to s každým myslela dobře. Byla dobrosrdečná a laskavá. Také se mi pochlubila, že má maturitu na příborské reálce a spustila francouzsky. Jednou jsem se při prohlídce statku zatoulala na výměnek. Našla jsem tam zažloutlé účetní záznamy, které vedla maminka pana Mutiny ještě před první světovou válkou. Byly psány úhledným švabachem a finanční částky byly označeny zlatkami a krejčary. Tenkrát (bylo to v roce 1975) jsem si uvědomila, jaké to bylo dříve hospodářství! Kolik se tam prodalo mléka, másla a vajec, kolik zrna se odvezlo do mlýna. A kolik těchto výrobků se muselo prodat, aby se na příborském náměstí mohl zakoupit dům za dva tisíce zlatých! Podívala jsem se z okna a snažila jsem se alespoň v duchu převést obsah zažloutlých knih do současnosti: na velkém dvoře bylo hnojiště s malinkou kupkou hnoje od jediné krávy a sem tam pobíhalo pár slepic. Sláva statku vzala za své vstupem do JZD, kde pan Mutina pracoval. JZD zabralo i rozsáhlé lány polí okolo. Jako připomínka minulosti tam zůstal osamělý kříž. Nedej bože, aby se nám dostal do záběru!

Pokračování rodu

Je začátek roku 2004 a my se brodíme mokrým sněhem od hlavní silnice k Mutinovu statku. Jsme už jenom tři, Jarda Zaoral, Petr Gleich a já. Ten čtvrtý Lojza Müller - nám chybí. Točí se seriál o seriálech s názvem „Pokračování příště“ a my se po mnoha letech vracíme tam, kde jsme byli kdysi tak trochu doma. Každý krok vyvolá nějakou vzpomínku. Blížíme se pomalu ke statku a vítá nás první připomínka minulosti. Vrata a za nimi dvůr. Vítá nás mladý muž a zve dál. Nenese jméno Mutina, ale Buzek. Před dvěma lety tento statek převzal, aby na něm budoval pokračování selského rodu Mutinů. V klenuté síni nás přivítalo teplo ústředního topení a v kuchyni už jenom veliká kachlová kamna nám připomínala dobu dávno minulou. Zařízení moderní a vkusné, doplněné těmi drobnostmi, které vytvářejí domov. Přijeli jsme tam abychom vzpomínali, jakže to tenkrát před léty bylo. Ale přítomnost přívětivých mladých manželů, kteří se za čas rozrostou o potomka, byla snad darem, který nám Mutinovi poslali. Čeká je mnoho práce a nepřestavitelné dřiny. Jsou mladí a dokáží to!

Největší radostí pro nás bylo to, že Mutinův statek má opět obyvatele a pokračovatele rodu.

Hana Juračáková

PŘEDSTAVUJEME KLUBY

Jsou místa, kde se senioři nenudí

V Českém Těšíně si může vybrat každý senior

S úsměvem a srdcem...

Širokou paletou služeb a skutečně velmi pestrým programem se může pochlubit Centrum pro seniory v Českém Těšíně - Svibici.

Od pondělí do pátku se zde setkávají senioři se zájmem o internet, vaření, kutilství, jakož i výtvarnou činnost, muzikoterapii, relaxační terapii a podobně. Do „nabídkového koše“ však patří i výlety, semináře, organizace kulturních akcí, společenských her a soutěží včetně nabídky na stravování za velmi přijatelné ceny.

Mgr. Natalia Ronchetti, vedoucí zařízení: „Cílem všech našich činností je motivovat seniory k uplatňování svých zájmů, ke zmírnění nebo úplnému odstranění negativních myšlenek na samotu či depresi, které leckdy vyplývají i z nudy. Snažíme se vytvářet podmínky pro rovnoprávný a aktivní život seniorů na Těšínsku.“

To nejsou malé cíle. Kdo za nimi stojí?

„Zřizovatelem Centra pro seniory je Charita Český Těšín, která má důležité zkušenosti se zajišťováním sociálních služeb i důvěru v oblasti péče o seniory. Celý projekt však byl podpořen prostředky z Evropské unie. Další prostředky, zejména na kulturní a společenské akce, získáváme formou sponzorských darů.“

Kromě toho máme dobrou spolupráci s různými institucemi, ale tím hlavním je naše chuť něco dokázat.“

Jak jste se k této práci dostala Vy osobně?

„Rozhodně to nebyla náhoda. Vystudovala jsem pedagogiku se zaměřením na sociální práci a už během studií jsem poznala různá sociální zařízení i problematiku různých skupin lidí. Senioři a jejich postavení ve společnosti mě však zaujali nejvíce a dokonce se stali inspirací pro mou diplomovou práci. Takže dělám to, co jsem dělat chtěla a dělám to ráda. Mimo jiné se v praxi zabývám vysvětlováním a řešením sociálních problémů seniorů včetně individuálního naplňování jejich potřeb. Víte, zážitky přitom nejsou vždy kladné, ale snažím se pracovat s úsměvem a srdcem, senioři si to zaslouží.“

Co třeba radíte lidem, kterým je těžko na duši?

„Zapojit se do spolupráce a do společenského života. Věřte, že je to osvědčený recept. Týdenní nabídka našeho zařízení je tak bohatá, že si opravdu může vybrat každý. Vždyť organizujeme odpoledne s hudbou, „Ostatky“, Vaječinu, Piečkovou párty, Folklórní odpoledne, Miniolympiádu seniorů s vnučaty atd. Dokonce si vzpomínám, že po jedné takové akci přišla do Centra paní s dotazem, jestli si pořád ještě může u nás koupit zelí a jeličko nebo tlačenko. To nás dost pobavilo.“

Jakou hodnotu v oblasti mezilidských vztahů považujete za největší?

„Důvěru. Empatii. Toleranci. Ale také úsměv na tváři, radost a spokojenost.“

(di)

Slezská diakonie rozšiřuje služby na Ostravsku

Na základě udělení grantu od Nadace rozvoje občanské společnosti vznikne ještě v letošním roce v Ostravě na ulici 28. října 86 Internetová kavárna pro seniory a Seniorský klub.

Lidé se zájmem aktivně trávit volný čas tak budou mít možnost v příjemném prostředí vyzkoušet počítačovou techniku a internet. V rámci Seniorského klubu budou probíhat přednášky s různými zajímavými tématy, výstavy fotografií a vernisáže umělců.

Přesné datum otevření Internetové kavárny bude veřejnosti sděleno prostřednictvím tisku a reklamních letáčků.

Mgr. Irena Pavlasová
Slezská diakonie, Centrum sociální péče

Nadace rozvoje občanské společnosti

HYPOMARKET

NEJŠIRŠÍ NABÍDKA HYPOTÉK

NYH!
VYŘÍZENÍ
ÚVĚRY
DO 4 DNŮ!

Českomoravská hypoteční banka, Nádražní 81, Ostrava
Po - Pá 8.00 - 17.00
tel. 596 111 217, 205, info.os@cmhb.cz, www.hypomarket.cz

Doba předvánoční

Studovat katalogy dovolených už v listopadu, nejpozději v prosinci jsem si zvykla. Nakonec stejně jedu na dovolenou v LAST MINUTE. Stejně tak každý rok po vánočním maratónu si říkám, že dárky začnu kupovat již v srpnu, velký úklid budu dělat na jaře, když je teplo a dlouho světlo a vánoční cukroví si příští vánoce nechám upéct u vyhlášené cukrářky, stejně to umím lépe než já.

Přicházejí vánoce - vydržím odolávat poměrně dlouho. Zatímco kolegyně, kamarádky a sousedky již mají napečeno pět druhů cukroví a vyměňují si rady jak odstavit sporák, ledničku či pračku, aby vymetly i tato normálnímu oku nedostupná místa, já se v duchu usmívám, jak to mám letos zmáknuto!

JÁ nebudu sledovat vánoční pohádky zcela vyčerpaná! JÁ nebudu letos dolovat z posledních zbytků svých sil chuť míchat bramborový salát! Já ne! Když už kolem mají napečeno skoro deset druhů, odhodlám se zavolat cukrářce, která tak výborně peče!

Pozdě! Ostatní mně předběhli! No nic, cukroví snad zvládnou i když ne 10 druhů!

Dárky, které shromažďuji opravdu od srpna však mizí z mých skrýší už v průběhu září a října. Přijedou vnučata a já v euforii jejich milé návštěvy vytahuji ze skříní hračky, abych jim udělala radost. Taky oblečení, které pro ně mám, nutně potřebují teď, ne až v prosinci! Manželovi také podstrčím nový holicí strojek, který byl plánovaným vánočním dárkem v momentě, kdy už nemohu jeho boj ze starým strojkem psychicky unést. Potutelně tedy vytáhnu krabičku a udělám mu radost hned. Je přece rozumný, říkám si.

Divně mi začíná být kolem patnáctého prosince. Ženské kolem mne už pečou několikrát druh cukroví. Okna mají umyta, záclony vyprané, koberce vyčištěné. Přinutily mužské členy rodiny odstavit všechny skříně, které posléze vyprázdnily, vytřely a znovu do komínků pečlivě naskládaly všechny textilie. Dolaďují poslední přípravy a já začínám panikařit.

19. prosince si říkám, no trochu bych to tu měla pročistit, jen tak. Sundám záclony, první chyba. Vyčistím okna, chyba číslo dvě. Světelný nápor zimního slunce (jak naschvál svítí zrovna dneska!) odhalí další nedostatky a já se vrhám do úklidu. Jelikož čas kvapí, musím si vzít dovolenou, kterou jsem si původně nechávala na dny vánoční, abych si v klidu užila rodiny. Mám pouze vanilkové rohlíčky a kokosky...

22. prosince zjišťuji, že zabalit manželovi už v říjnu darovaný holicí strojek asi nebude nejlepší nápad a vnučata už dávno zapomněla, že nějaké dárky dostala. Vrhám se do supermarketů a hypermarketů, abych zjistila, že vše je přebrané, vybrané a tak kupuji neuvěřitelné hlouposti a zbytečnosti. Aby tedy pod tím stromkem bylo aspoň něco!

Sbírám síly ze dna své duše a mísím bramborový salát, obaluji kapra a nadávám si.

Pod stromeček dostanu od dětí i manžela určitě zase obálku se slovy: „Mami, kup si, co chceš, když ty vlastně stejně všechno máš...!“

Napadá mne myšlenka: „Že bych začala kupovat dárky už v lednu? Stejně vlastně všechno mám a nic nepotřebuji! A navíc, všude jsou v lednu takové slevy! Velký úklid budu dělat na jaře! Cukrářce zavolám už v květnu a na dovolenou pojedou příští rok. Vyberu si v klidu a pohodě a hlavně v předstihu už v listopadu!“

Hádejte, jak to dopadne letos? Dárky jsou totiž opětovně v rukou těch, co je měli vybalit až na vánoce, cukrářce jsem ještě nestačila zavolat, poslouchám přípravné akce na super úklid ve všech domácnostech kolem mne a zachovávám klid. Zatím.

Dagmar Jarošová

Malá Markytánka

Říkají, že když začne člověk hodně vzpomínat, stárne. Tak už je to tady, jsem stará. S tím se ale nedá nic dělat a proto mi dovolu, abych spolu s vámi trochu vzpomínala.

Bylo mi 2,5 roku, když končila válka. Bydleli jsme tenkrát v nájemním domě v okrajové čtvrti Ostravy-Radvanicích. Spolu s námi tam žilo několik rodin, mezi jinými dva chlapci šest a osm let. Pro mne to byli "velcí kluci".

V té době prožívala naše rodina hodně těžké chvíle. Ostravou šla fronta a Němci se mstili. Zajali všechny muže z jedné strany naší ulice a zavřeli v blízké škole. Původně je chtěli postřílet, ale mému strýci se podařilo vyjednat, že za cigarety je propustili.

Nebylo to však vše tak jednoduché, byl všude kolem velký zmatek, a já toho zmatku využila a nenápadně jsem se s kluky vytratila ven. Nedaleko našeho domu rostla velká vrba, kluci mě na ní vysadili, vylezli za mnou a my jsme se shora dívali jak se všude střílelo, jak Němci utíkali a Rusové přicházeli. Ale, víte, co si z této doby pamatuji nejvíce já? Jenom ty vojáky a potom, jak kolem mne na stromě "litaly včeličky" - pravděpodobně kulky.

Další znám jen z vyprávění. Kluci mě sundali se stromu, seděla jsem před domem na schodech a hlasitě vykřikovala říkanku, kterou mě naučil dědeček: Charašo, da,da,da,..." Musela ta ruština znít komicky z úst dvaapůlletého děcka. Ale kolemjdoucím ruským vojákům se to tak líbilo, že mne jeden z nich vzal na ramena a odnášel s sebou.

Pak maminka zjistila, že nejsem doma, vyběhla ven, volala, plakala a všude mne hledala. Až po delší době jí někdo řekl, že viděl ruského vojáka s dítětem na ramenou pochodovat k Ostravě. Utíkala do blízkých kasáren a tam mne našla. Co myslíte? Dostala bych se s nimi až do Berlína?

Mohla jsem třeba být slavná - měla bych prvenství nejmladší markytánky v dějinách!

Věra Gajdošíková
Havířov

...je to můj celoživotní úděl, moje láska, říká pan Antonín Jařabáč, který se narodil v Klokočově u Příbora a dodnes tam žije. Může svůj život měřit pěkně dlouhým metrem, letos v prosinci mu je 94 let.

„Pravda, není už to takové, jak to bývalo“, říká, když se ho ptám na jeho denní program. „Ráno vstanu, upravím se, udělám si snídani a v deset hodin si pak zajdu pro oběd. Pak se podívám na včely, ale jenom v létě, máme jich patnáctery. A hned po desáté se dávám do práce a pracuji až do večera. Někdy, zpravidla v zimě si po obědě lehnu, ale nespím, jenom odpočívám.“

Jeho „práce“ je připravena na stole. Kdysi to byl kus lipového dřeva, který se pod rukama skutečného mistra změnil v ženu, v jejímž sklonu je mnoho smutku.

Drobné ruce pana Jařabáče se neustále pohybují, jsou zvyklé po celý život nejen pracovat, ale i tvořit překrásná díla. Řezbářské začátky jsou v daleké minulosti.

„Začal jsem vyřezávat hned, jak jsem šel do učení na stolaře. A do dneška pracuji se stejnými dlatky, která jsem si tenkrát pořídil. Pravda, mám i lepší, ze Švédska a ze Švýcarska. O ty staré jsem se podělil s vnukem.“

Pan Jařabáč se učil v Příboře stolařem, při tom navštěvoval Odbornou pokračovací školu dřevařskou. Běžné předměty je vyučovali profesori, ale tu odbornost, vše co se týkalo dřeva, nástrojů a technologie, jim předával nezapomenutelný Viktor Kaluža. Po vyučení složil tovaryšské zkoušky a absolvoval Mistrovskou dřevařskou školu ve Valašském Meziříčí.

Antonín Jařabáč:

Dřevo mě provází celý život

...kuchyň mu celá léta slouží jako dílna a na větší desce na stole pak pečlivými řezy oživuje figurky v betlémech, jejich počet má přesně evidován v kalendáříku a dne 19. října 2004 odevzdal dvěstěpětapadesátý a další čtyři má pro zákazníky, kterých je pořád velmi mnoho.

Bylo to nejvyšší vzdělání dřevařské, které v té době bylo možné. „Já mám dřevo moc rád, vždyť mě provází po celý život. Jen už mi přestalo vonět. Už ho necítím, ale když někdo ke mně přijde, říkává, že mi tady dřevo pěkně voní.“

K řezbářskému umění se v mládí přidala ještě jedna umělecká profese - hudba. Příbor proslavilo jméno „Pukovci“. Ještě jsem se učil a už jsem hrál u Pukovce na trubku. Na kornet, to je taková lehká trubka.

V roce 1935 se oženil, narodily se jim dcery, které jim dohromady daly pět vnuků, pravníků už má hodně a dokonce v Kopřivnici i prapravnuky. Manželka ho již navždy opustila a od té doby žije sám. Dcery mu vždycky jednou za čas uklidí a má v bytě skutečně čisto a útulno jako v klínce i v kuchyni, která mu celá léta slouží jako dílna. Při své práci probírá svůj bohatý život a protože mu paměť slouží víc než výborně, má v ní dobře zapsanou i nezaměstnanost v třicátých letech, práci v Kopřivnici, ve stolárně, ve Vagónce ve Studénce, kde uplatňoval své odborné dřevařské znalosti.

Když odešel do důchodu, věnoval se jenom řezbařině. Vyřezává a vzpomíná na své spolužáky, je to neuvěřitelné, ale třicetjedna chlapců z první třídy dovede vyjmenovat, stejně tak dvacet čtyři spolužáků z Valašského Meziříčí.

V paměti má usazenou celou historii města Příbora. Jsou v ní usazeny i všechny domy, které stavěl a dělal krovy, barokní rámy z třešňového dřeva. Má v ní i všechna svá díla, která vyřezal a která už zdobí příbytky jiných osob. Jeden pokoj jeho bytu je jakýmsi malým muzeem. Je tam jeho nejmilejší dílo, s nímž se nedokázal rozloučit: vodník, vyřezaný z jednoho kusu v roce 1970, kdy odešel do důchodu.

Jsou tam i betlémy nejružnějších velikostí a nádherná hlava německého ovčáka, "těch jsem vyřezal hromadu", říká, socha Radegasta, patron hasičů Floriánek, krásné korbely vyřezané opět z jednoho kusu, žena u studánky, městský znak Příbora, Hukvaldy, Panenka Maria, v jednoduchém řezu této plastiky je ukryta něha i bolest matky.

Ve všech je skryta práce drobných rukou pana Antonína Jařabáče. A v poličce je mnoho umělecké literatury, z níž stále čerpá a nassává inspiraci. Také se rád směje, „jenže je důležité, s kým se smějete“, říká.

Do stovky pan Jařabáč nepočítá, ale počítají jiní. Tak panu Jařabáčovi přejeme skutečně tu stovku! Ať jeho pilné ruce vykonají ještě mnoho práce, která jiným lidem udělá radost a budou se s ním i smát.

Hana Juračáková
Foto: Josef Juračák

Jedno vím jistě, ještě jednou se tam chci vrátit

Za těch několik dnů, které jsem tam strávila mně Londýn poodkryl svou tvář a navždy tak zůstane jedním z měst, do kterého se chci rozhodně vrátet. Dnes své povídání ukončím. Asi jediným negativem byla dlouhá a únavná cesta. Ovšem jinak výlet neměl chybu a obsahoval vše: prohlídku památek, návštěvu muzeí a divadla; obchodů a hospůdek, ale hlavně setkání s mým synem, který vylétl z hnízda a usadil se na čas v Anglii. Počasí bylo nevlídné a tak přišel na řadu i deštník jako nedílná součást denní výbavy. Nebudu už dále jmenovat všechny památky, co jsem viděla. Byly krásné, ale také jsem se zajímala, jak Britové slaví vánoce. Při vánočních oslavách si každá země zachovává své tradice. Ne všude naděluje dárky Ježíšek a také nemají na štědrovečerním stole naše tradiční jídla, jako je rybí polévka, smažený kapr, bramborový salát a vánoční cukroví. Mají pro vánoční svátky své osobité dobroty a tradiční recepty. O jednom, pro Anglii typickém jídle se dočtete dále.

Nikdo z Londýňanů si asi dnes již nedokáže představit vánoční svátky bez ozdobeného stromu uprostřed Trafalgarského náměstí. Byl podobný stromům, které zdobí dnes většinu našich náměstí.

V centru Londýna je v čase adventním vztyčován od roku 1947. Je to již tradiční dárek hlavního města Norska, Osla Londýňanům za pomoc Britů během druhé světové války. Když v roce 1940 Němci napadli a posléze okupovali Norsko, norský král Haakon VII. uprchl do Británie a tam vznikla také norská exilová vláda.

Vánoční výzdoba se dle mého názoru nelišila od té naší. I u nás dnes již září všude plno světel žárovek a neónů s vánoční tematikou. Stromky v bytech zdobí zářivkami, břečťanem, cesmínou či jmelím (pod kterým se pověřivě políbí pro štěstí). Ve chvíli, kdy si doma postaví vánoční stromeček, mohou svolat vánoční párty, další tradiční událost, při níž sezvaní přátelé popíjejí litry svařeného vína. Oproti nám ale Britové slaví Štědrý večer o den později.

Jedno z typických vánočních jídel je ovocný puding. Je tradičně pokrmem štědrovečerního chodu. Přípravuje se dopředu, již v době adventu. Jako součást tradice (prý?!) chodí uvařený puding během adventu míchat každý člen rodiny a přitom si přeje přání.

V průběhu večere pak do pudingu ukrývají mince, prý, aby se jich držely peníze nebo malou drobnostku s přáním. Štědrovečerní menu se skládá z pečeného krocana s ořechovou nádivkou, který se podává s opečenými bramborami, dušenou mrkví a hráškem. Pak už čeká členy rodiny vánoční puding.

Potom si zapráskají papírovými trubičkami, takzvanými "crackery". Trubička je na koncích smotaná a vykukují z ní dvě šňůrky. Když se za ně zatáhne současně, vydá cracker praskavý zvuk a obsah, v podobě bižuterie či plastikové hračky se vysype na podlahu.

Pak ale najednou všichni zvěží a usednou před televizi. Nečeká je žádná zábavná show, nýbrž sama královna. Ta ke svému lidu promlouvá o vánocích každý rok a její vánoční proslov patří ke koloritu vánoc tak neodmyslitelně, jako v České republice na Nový rok projev pana prezidenta.

Původně bylo vánoční veselí v této ostrovní říši jedním velkým karnevalem, dnes se proměnily ve svátky rodiny.

Ale i tady, co si budeme povídat, se zvyky mění. Mladá generace již netráví hodiny příprav v kuchyni. Na večeri míří zpravidla do restaurace. Svědčí o tom i to, že rezervace do většiny restaurací v Londýně jsou na Štědrý večer dlouho dopředu rezervovány.

Miluše Enenklová

„Jak na chřipku a nachlazení?“

Nastalo období, kdy je potřeba účinně předcházet vzniku virových a následně bakteriálních onemocnění, případně již vzniknuvší onemocnění léčit.

Pro organismus, zejména stárnoucí, je samozřejmě nejdůležitější **prevence**.

Kromě nejjednoduššího a nejlevnějšího způsobu - otužování, existuje rovněž medikamentózní prevence. Všichni určitě dobře známe klasický **vitamín C**. V období zvýšeného výskytu chřipkových onemocnění nestačí denní přísun vitamínu C z ovoce a zeleniny, je vhodné tento vitamín tělu dodávat ve formě doplňků. Nejvhodnější jsou formy s postupným uvolňováním vitamínu C. Přípravky obsahující **kombinaci vitamínu C a zinku** jsou vhodné k posílení imunity. V případě, že pacient trpí zejména bakteriálními infekcemi (např. katary horních a dolních cest dýchacích), existuje možnost posílení imunitního systému pomocí přípravků, které obsahují tzv. **bakteriální lyzát usmrcené bakterie** (např. *GS Imunostim*), nesmíme opomenout také přípravky s výtažky z **Echinacey**, i zde byla zjištěna stimulace obranyschopnosti organismu.

V případě, že onemocnění přece jenom propukne, pak je nutno volit přípravek dle aktuálního stavu pacienta. Lékárník má v takové situaci povinnost zjistit, co je pro toho kterého pacienta nejvhodnější. Při výběru a konzultaci volně prodejného přípravku by měl lékárník posoudit, zda stav pacienta není natolik vážný a zda nevyžaduje návštěvu lékaře, obzvláště při déletrvajících potížích. V následujících řádcích jsou uvedeny informace o volně prodejných přípravcích k léčbě potíží, které nachlazení a chřipku většinou doprovázejí.

RÝMA:

Většina volně prodejných nosních kapek a sprejů pouze zmírňuje obtíže s rýmou spojené. Pacient má na výběr celou škálu přípravků k splasknutí zduřelé sliznice (*Nasivin, Olynth, Otrivin, Oxamet, Sanorin*). Hlavním přínosem takových přípravků je ulehčení dýchání. Většina výrobců nabízí jak formu kapek, tak formu spreje. Výhoda sprejů je zejména v jednodušší aplikaci a také v zamezení nepříjemného stékání roztoku do krku. Tato léková forma je finančně náročnější. Při dlouhodobém používání těchto přípravků dochází paradoxně k poškození nosní sliznice, ta je pak vysušená a náchylnější k dalším zánětům. Proto by tyto přípravky neměly být bez přerušení používány déle než sedm dní. Druhou skupinou jsou přípravky k prevenci a léčbě rýmou poškozené sliznice. Obsahují buď **minerální nebo mořskou vodu** (např. *Stérimar, Vincentka spr.*) případně **olej obohacený vitamíny** (např. *Coldastop*). Nadstandardní hojivé účinky má i **panthenol**, který bývá v těchto přípravcích také obsažen (např. *Mar plus*).

TEPLOTA A BOLEST HLAVY:

Chřipkové stavy bývají doprovázeny teplotou a bolestmi hlavy. V případě zvýšené teploty (nad 37 °C) postačí klasické léčivé přípravky buď s obsahem **paracetamolu**, **kys. acetylosalicylové** nebo **ibuprofenu** (např. *Acylpirin, Aspirin, Brufen, Ibalgin, Nurofen, Panadol, Paralen* aj.). Při výběru účinné látky by se mělo přihlížet k celkovému stavu organismu a také na případné interakce s dlouhodobě užívanými léky. K léčbě bolesti hlavy se pak užívají přípravky, které obsahují kombinaci některé z výše uvedených látek s **kofeinem**, **guaifenezinem** anebo **propyphenazonem** (např. *Atargalin, Ibufein, Panadol Extra, Paralen Extra, Saridon*).

BOLEST V KRKU:

Tento nepříjemný pocit může doprovázet jak banální nachlazení, tak i vážnější onemocnění. Proto je potřeba zvážit, zda investovat do přípravků proti bolesti v krku nebo raději navštívit lékaře a mít jistotu, že nepřechodíme nějaký zánět. Pokud se pacient rozhodne k samoléčbě, může si v lékárně vybrat buď cucavé pastilky nebo roztok. Pastilky většinou obsahují desinfekční složku, případně jsou obohaceny i o lokální anestetikum, které sliznici v krku znecitliví a uleví tak od bolesti (např. *Angidin, Coldrex LaryPlus, Drill, Neo-Angin, Orofar, Septisan, Septofort, Septotele, Strepsils*, aj.). Pro očekávaný efekt je důležité pastilku nechat rozpustit v ústech a **pak minimálně hodinu nejíst a nepít**, aby účinná látka mohla působit. V případě, že pacientovi z nějakého důvodu pastilky nevyhovují, může si vybrat buď roztok ke kloktání nebo sprej (např. *Jox, Neo-Angin, Orofar, Stopangin*). Rovněž po aplikaci roztoku či spreje by pacient neměl nějakou dobu jíst a pít.

KAŠEL:

Je obranný mechanismus, kterým se organismus brání vniknutí cizorodých látek do plic. Pro pacienta je nejdůležitější odlišení kašle suchého a dráždivého od kašle vlhkého s vykašláváním hlenů. V případě suchého kašle nám lékárník doporučí přípravek s účinnou látkou, která dávivý kašel tlumí (např. *Coldrex Nite, Ditustat, Humex, Robitussin antitussikum, Silomat, Sinecod, Stoptussin, Tussin* aj.). Jsou ve formě tekuté (kapky, sirup) i ve formě tablet. Tyto přípravky tlumí kašel jako takový, ale neléčí jeho příčinu. Jak už je zmíněno výše, organismus odstraňuje pomocí kašlacího reflexu cizí tělesa z dýchacích cest, např. i hlen. Tím se dostáváme k vlhkému kašli. I zde se nabízí celá řada léčivých přípravků, které obsahují látky usnadňující vykašlávání. Mohou to být látky, které hlen ztekucují nebo zvyšují pohyb řasinkového epitelu v průduškách a tím napomáhají k jeho odstraňování aj. (např. *ACC, Ambrobene, Ambrosan, Bromhexin, Bronchosan, Coldrex Broncho, Mucosin, Mucosolvan, Robitussin expectorans* aj.). Jako doprovodná léčba jsou vhodné různé průduškové čajové směsi nebo bylinné sirupy. Důležitý je rovněž pitný režim.

Mgr. Petra Topolánková
a kolektiv lékárníků u Jednorožce, Ostrava

Postřehy z Holandska

O čem to bude dnes?
No přece o tom, jak se v Nizozemí řeší problémem s Romy a jim podobnými obyvateli naší Zeměkoule.

Neobejde se to bez trochy historie. Že o původu Romů existu-

je mnoho teorií ví každý, kdo se o to zajímá. Podle jedné, založené na linguistických studiích, žili jejich předkové roku 160 před Kristem u Aralského jezera. Odtud se pomalu přesouvali k afghánsko-perské hranici, aby se posléze usadili v oblasti dnešního severního Pákistanu a v Indii. Říkali si synové Rama, odtud název Rom. Znamená to prostě člověk.

Mnozí z Romů bojovali, prý velice statečně, ve vojsku Rajputana, který vedl válku s Mahmúdem z Ghazny. Odtud pochází zase romské označení neromského občana: gadža. Po prohrané bitvě u Dillí v roce 1192 se vydali na cestu na západ. V desátém století jsou zaznamenáni v Persii, odkud šla jedna skupina do Egypta a severní Afriky, druhá došla ve 14. až 16. stol. do Čech. Zde je zase původ francouzského názvu bohémien: lehkomyšlný, romantický umělec. Zpočátku přesvědčovali Romové úspěšně různé panovníky, ba i papeže, že jsou na poutní cestě a podařilo se jim dokonce na tomto základě dostat mnoho průvodních listů (1417 od císaře Zikmunda, 1422 od papeže Martina V.). Početné skupiny utíkaly před válkou s Turky na Balkáně do střední a západní Evropy. Vytváření národních států v 16. a 17. stol. znamenalo i menší toleranci vůči menšinám. V r. 1497 byli cikáni nařčeni ze špionáže a zrady křesťanských zemí. Úplně nevinně v tom asi nebyli. To dalo základ pro první německý zákon proti cikánům. Nizozemí přinesla osvobozená válka proti Španělům nezávislost a Republika sedmi provincií znamenala blahobyt pro aristokracii a široké vrstvy měšťanů. Ti chtěli svoje majetky chránit. Princ Willem van Oranje a parlament republiky potvrdili nařízení, vydané r. 1595 proti cikánům a těm, kteří se jako oni chovají. Zřejmě to zapůsobilo, protože v 17. stol., známém v Nizozemí jako století zlaté, nemáme skoro žádné zprávy o pronásledování cikánů. Až později existují záznamy o honičkách na ně, připisovala se jim vina za politický a ekonomický úpadek.

Zde vám musím popsat specifickou nizozemskou variaci. Nizozemí mělo a má ještě velký problém s tzv. „woonwagenbewooners“, čili obyvateli maringotek. V 18. a 19. století přicházeli do Nizozemí chudí nádeníci ze severního Německa za prací. Na vozech tažených koněm, či na malých vozících tažených psy, měli všechno svůj majetek a celou rodinu. Nechávali se najímat na sezónní práce u sedláků, brousili nože, letovali hrnce a prodávali košíky. Přebývali ve svých vozech na hranici obcí, kde zůstávali podle pracovních možností.

Časem si opatrovali lepší vozy, se kterými táhli od jednoho pro ně vyhrazeného místa k druhému. V roce 1879 bylo takových vozů jen 16, ale o dvacet let později již 433 a v r. 1930 šlo již o 2226 vozů s 10 795 obyvateli. V roce 1984 to bylo 6000 vozů s 20 000 obyvatel. Tito lidé nemají kromě kočovného způsobu života etnický, kulturně a národnostně s cikány nic společného. Nizozemské zákony, usměrňující život kočovníků jsou nicméně stejné jak pro cikány, tak pro tyto „woonwagenbewooners“.

V roce 1901 byl v Nizozemí vydán zákon o povinné školní docházce. Pro děti cikánů a kočovníků se učinila výjimka: děti museli posílat do školy jen tehdy, když zůstali na jednom místě 28 dnů. Později se tato doba snížila na 8 dní a v roce 1942 na 2 dny.

Už v roce 1903 omezila státní komise bydlení v maringotkách, protože tuto formu života pokládala za negativní pro celou společnost. V r. 1918 byl vydán „zákon o maringotkách“, jehož cílem bylo ochránit společnost před rizikem, které vzniká existencí těchto kočovníků, jež tvoří nebezpečí pro veřejný pořádek a zdraví. Stát určil normy pro kvalitu bydlení v maringotkách a povolení k tomuto životu bylo možno získat jen tehdy, když žili spořádaným životem, měli možnost obživy a jejich děti chodily do školy. Obce byly povinny vyhradit jim místo na obecní půdě a kontrolovat stav tábora.

Za německé okupace v roce 1944 bylo vydáno nařízení, podle kterého museli v určitých místech kočovníci bydlet trvale. Mnozí šli tehdy ze strachu bydlet do domů. Cikáni neušli internaci, většina z nich byla zatčena a přes sběrný tábor Westerbrook poslána nacistickými okupanty do Osvětimi. Z 245 deportovaných se jich do Nizozemí vrátilo jen 30.

Nizozemská vláda se touto problematikou zabývala i po válce. Zákon z r. 1952 zakazoval kočovnictví a soustředil je do regionálních kempů. Pozemek zde musel být vydlážděn, zavedena elektřina a plyn a postaráno o dostatečné sanitární vybavení. Táboru byl určen sociální pracovník a v případě potřeby jej kontrolovala i policie. V moderní společnosti ztratili

možnost obživy svými tradičními řemesly. Hledání práce bylo omezeno diskriminací ze strany zdejšího obyvatelstva, ale především vlastní kulturou a zvyky. Kočovníci nechtěli ztratit svou volnost a těžko se přizpůsobovali životu zaměstnaných lidí. Většina z nich se soustředila na sběr kovového šrotu a prodej náhradních dílů ze starých autovraků. V r. 1968 byl vydán nový zákon, který sice kočování nezakazoval, ale omezoval je na minimum. Cílem bylo kočovníky přizpůsobit běžným obyvatelům a pokusit se je časem přimět k přijetí běžného, trvalého způsobu života v domech.

ODJINUD

INFORMUJEME

Byla určena místa, kam byli rozmístěni, mnohdy bez ohledu na jejich přání, což vedlo k různým konfliktům s úředními místy a policií. V r. 1973 se politika vůči nim opět trochu změnila. Byli rozmístěni po celém Nizozemí do malých táborů pro nejvýše 15 vozů. Vzpomínám, jak v té době protestovala v našem městečku jedna rodina a pokoušela se dosáhnout toho, aby mohli zůstat ve velkém kempu, ale bezvysledně. V roce 1975 sestavilo ministerstvo plán, jak postupovat vůči cikánům a kočovníkům. Cílem bylo, aby se tito lidé mohli rovnoprávně podílet na životě společnosti, při zachování pozitivních aspektů skupinového života.

V posledních desetiletích se jim Nizozemí snažilo zabránit ve vstupu do země. Stejně jako mnoho jiných evropských zemí začalo od roku 1970 praktikovat politiku omezení imigrace. Povolení k pobytu dostávají jen cizinci, kteří se chtějí sloučit s rodinou bydlící v Nizozemí (nejbližší rodinní příslušníci, rodina musí mít dostatečné příjmy ze zaměstnání).

Nyní zde žije 2700 nizozemských Sinti (jméno Sinti pochází také z Indie, znamená ti, kteří bydlí na břehu Sindhu) v maringotkách a asi 800 cikánů cizího původu. Všichni patří k sociálně slabým občanům, asi 90% jich žije ze sociální podpory. Jejich pojem svobody je bohužel absolutní, chtějí mít stálou volnost a žít, kde se jim zachce. Neplánují a neznají organizaci času. To vede pochopitelně ke konfliktům s úřady. Jsou většinou analfabeti, přesto, že chodili do školy a číst se naučili, zase to prostě zapomněli.

Jak vidíte, problém stále existuje, ale je na 90% vyřešen, protože Romové a ostatní, ať už se nazývají jakkoliv, jsou zachyceni sociální sítí, která v Nizozemí spolehlivě funguje. Protože existuje důsledná kontrola, nevidíte nikde poflakující se a žebrající cikány. Kempy jsou ve vzorném pořádku, změnily se v poslední době vlastně v malé chatové kolonie, srovnané v řadě a celkem unikající oku kolemjdoucích. V našem městečku je jeden takový kemp z dřevěných domků, zakoupených v bývalé ČSSR. Zvykají si prý na bydlení v domech a zatím začali tedy v dřevěných, podle svého přání. Ovšem sen o tom, že budou někdy zcela integrováni do normální společnosti, je nespílitelný. Vlastně lze v nizozemských dějinách pozorovat dlouhodobou snahu o vyřešení problému, ale úřady se nikdy násilím nepokoušely o integraci cikánů a „woonwagengewooners“ do společnosti. Většinou jsou si totiž vědomy toho, že je to nemožné. Soustavnou péčí vlády, především soustavným zájmem se podařilo dosáhnout toho, že tito lidé slušně žijí a nevytvářejí skupiny, které by ostatní obyvatele iritovaly. Důležitá je kontrola sociálních zařízení a celkové hygieny. Zde jde ovšem většina Holanďanů dobrým příkladem vstříc.

Věra Pokorná, Holandsko

Petr Vronský - dirigent

J a n á č k o v a
filharmonie Ostrava, která letos hraje už 51.koncertní sezónu, vás zve na koncerty. V životě každého člověka má hudba svou roli, v různých životních etapách ji můžeme chápat jako

vílu nebo prostě jen společníci. Návštěva koncertu nás vytrhne ze stereotypu všedního života, umožní setkání s přáteli a navíc nám, seniorům, umožňuje filharmonie využít 50% slevy na vstupném. Z Velkého symfonického cyklu si lze vybrat čtvrtletní premiéru nebo páteční reprízu koncertu, popřípadě můžete zajít ve čtvrtletních dopoledních hodinách bezplatně na generální zkoušku. Pokud dáte přednost domácímu pohodlí, nabízí filharmonie k zakoupení za příznivé ceny několik desítek kompaktních disků s vynikajícími sólisty.

Těšíme se na setkání s vámi.

PhDr. Marie Kaštovská, koncertní odd.

Janáčkovy filharmonie Ostrava, tel. 604 918 044

Počítače? Internet? To nikdy nepochopím!

Že je tento problém zvládnutelný dokazují seniorské internetové stránky www.seniortip.cz

Nabídka kurzu výuky práce na PC

pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Název kurzu: Základy práce na PC

Délka kurzu: 10 vyučovacích hodin
(5týdnů po 2 hod.)

Cena kurzu: 300 Kč

Všichni zúčastnění budou mít k dispozici bezplatnou poradnu a konzultační pomoc.

Stručný obsah dalších kurzů

Operační systém Windows: princip a struktura, manipulace se soubory, ovládání PC

Uživatelské programy: Word, Excel, malování

Internet a elektronická pošta: princip internetu, metody vkládání informací, využívání elektronické pošty

**Inf.o kurzech: tel.č. 596 936 020, 731 221 291
603 930 321, 606 411 643**

Pan prezident Václav Klaus seniory nepaušalizuje

Rozhovor mezi slivovicí a frgálem

„Získat čestný doktorát v Uzbekistánu se mi jeví snazší, než získat titul čestného občana města v naší zemi. Jednoduše proto, že doma není nikdo prorokem,“ **uvedl prezident České republiky Václav Klaus** při převzetí dekretu o jmenování čestným občanem města Kopřivnice.

Slavnostní program na náměstí zahájilo vystoupení dechového orchestru s mažoretkami, které doplnil Miss Music Band. Tomu však předcházelo setkání s představiteli města, návštěva technického muzea a mimo jiné i výstup na rozhlednu na Bílé hoře. **Právě tady, po uvítacím „panáku“ dva roky staré originál trnkové, jsem pana prezidenta požádal o malý rozhovor pro Seniortip.**

„Senioři? Jak jste si určitě všiml, sám už jsem v seniorském věku, začínám těmto věcem rozumět. Navíc, moje maminka co nevidět oslaví devadesáté narozeniny, takže souvislosti s tím spojené vnímám a sleduji každodenně.“

Když je vám to tak blízké, co si myslíte o výroku, že na stáří člověk dětinští?

„To je silně individuální. Já si naopak vážím, když vidím, jak senioři žijí aktivním životem a takových je spousta. Zrovna nedávno mě v Lánském parku takříkajíc přepadla asi třicetiletá skupina bývalých sokolů a sokolek, bylo z toho moc pěkné setkání a povídání.“

Máte nějaký osobní recept proti přibývajícím rokům?

„Právě teď jsem to řekl, člověk by měl být aktivní. Mám-li mluvit za sebe, opravdu se snažím věk nijak moc nevnímat. A sport dělá taky své. Třeba minulý týden jsem byl čtyřikrát na tenisu.“

Nějaký klasik prohlásil, že stáří má řadu výhod, akorát si nemůže na žádnou vzpomenout...

Nicméně, mohl byste uvést pár slov na téma seniorská moudrost?

„Obávám se, že ne. Ani na takové věci já paušálně nevěřím. Moudrost není výsadou seniorů, je to opět individuální. V Rakousku, v jednom hotelu, jsem četl nápis, který mi utkvěl v hlavě: Moudrost mě pronásleduje, ale já jsem rychlejší. Dokonce bych řekl, že to platí pro všechny lidi a v každém věku.“

Poděkoval jsem za rozhovor a nechal pana prezidenta dojít hruškový frgál. „To je dobrý, to je fakt dobrý,“ liboval si.

Jiří Muladi

Hodně zdraví, štěstí a pohody přeje v roce 2005 všem čtenářům SeniorTip

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE !

Ptali jsme se vás, kolikáté výročí svého založení letos slaví Slezské muzeum, a ve kterém městě se nachází. Z došlých odpovědí jsme vylosovali výherce.

Je jim paní Jiřina Rokovská z Ostravy - Muglinova. Blahopřejeme!

NOVÁ SOUTĚŽNÍ OTÁZKA

Komu je zasvěcen půvabný dřevěný kostelík v městské čtvrti Ostravě - Hrabové, a ve kterém roce byla postavena jeho přesná replika.

Správné odpovědi na soutěžní otázku zasílejte písemně anebo e-mailem na adresu redakce.

Výherce čeká věčná cena!

ZAJÍMAVOSTI

Pokračování ze strany 1

Ing. Jan Vogl, ředitel Domu kultury: „Od prvních kontaktů jsem měl pocit, že jsme partneři, kteří si rozumí. Ve vlastním strategickém záměru a plánu až do roku 2008 připravujeme seniorské aktivity. Rádi jsme seniorům navrhli několik praktických variant a doufám, že ta, kterou si vybrali, se bude líbit. Naše akciová společnost má především tvořit zisk, ovšem na druhé straně existují vyšší hodnoty než peníze a v takových případech se chceme chovat takřka vlídně. Chápeme to jako náš příspěvek Ostravě a lidem, kteří si zaslouží pomoc.“

MUDr. Blanka Malá, předsedkyně rady Společnosti senior: „U příležitosti tohoto svátku bych ráda řekla, že podle sociologického průzkumu je v Ostravě 18 procent lidí starších šedesáti let, s průměrnou vyhlídkou dalšího dvacetiletého života. Zároveň je pravdou, že stárnout neznamená být starý. Stárnutí je aktivní proces, při

němž může člověk žasnout, pozorovat a vzdělávat se. Skrze toto počítačové centrum se nepochybně zkvalitní život seniorů a my tak vplujeme do moderní společnosti, která jinak sviští kolem nás.“

Ing. Vít Ruprich, náměstek primátora města Ostravy: „Povedla se opravdu dobrá věc, důležitá i jako služba pro město. Připravovaný projekt elektronické komunikace občanů s úřady předpokládá, že lidé budou umět počítače používat. V kurzech počítačového centra se to mohou naučit a nové poznatky zde rovněž uplatnit v praxi.“

MUDr. Hugo Příbyl, vedoucí poradního sboru seniorů primátora města Ostravy: „Kdyby všichni senioři byli tak aktivní, lékaři by byli bez práce a průměrný lidský věk by se překulil přes sto let. Z lékařského hlediska je skutečně důležitá jak fyzická, tak i mentální aktivita. Kromě toho, internet také zvýší seniorům sebevědomí a stárnutí se jim nepochybně stane veselejší.“

(di)

▼ **Nová učebna v obraze**

ART-REALITY s.r.o., Nový Jičín
Vladimír Bláha, IČO: 73315559
Sokolovská 617 / 9, Nový Jičín
Tel: 556 701 035 mobil: 608 806 026

ZAJISTÍME PRO VÁS :

PRODEJ nebo PRONÁJEM
rodinného domu, bytu, chaty,
komerčního objektu, pozemku

VYHLEDÁME
bydlení dle Vašeho přání

VYŘÍDÍME ÚVĚR NEBO HYPOTÉKU
!! U NÁS SE PŘESVĚDČÍTE , ŽE NA TO MÁTE!!

Kde nás najdete ?

Sokolovská 9, 741 01, Nový Jičín, tel: 556 701 035
Nevíte kde inzerujeme?

- ☐ internetové stránky: www.nemovitosti.cz
www.sreality.cz
www.realityhned.com
www.art-reality.cz
- ☐ inzertní časopisy : **REAL CITY,**
AVÍZO, AVÍZO REALITY
- ☐ denně potkáváte naše firemní vozidla

Kontaktujte nás:

tel.: 556 701 035 , mobil: 608 806 026

**Zimní snímek čistírny odpadních vod
v Jablunkově**

Zelená pro ekologii -

Stav životního prostředí v celosvětovém měřítku bohužel není ideální. Mezi nebezpečí, před kterým ekologové důrazně varují, patří stále postupující znečišťování moří a oceánů. Světový průmysl vyprodukuje ročně až 500 miliónů tun těžkých kovů, odpadních chemických látek a kalů. V rozvojových zemích je pak 70 % všech těchto průmyslových odpadů vypouštěno zpět do vod bez čištění. Výsledkem je silné znečištění poloviny z pěti set největších světových řek se všemi nepříznivými dopady na vodní život i regenerační schopnost krajiny. Situace v České republice je z tohoto hlediska poměrně příznivá, a třebaže ještě zdaleka nejsou všechny problémy spojené s čištěním odpadních vod uspokojivě vyřešeny, v posledních letech se čistota našich vodních toků zlepšuje a i v našem kraji, v minulosti zatíženém zejména těžkým průmyslem, se do řek a potoků vrací ryby a další vodní živočichové citliví na znečištění vody.

Na zlepšujícím se životním prostředí našeho regionu se podílí také ekologický program vodárenské společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., který v rámci své působnosti již více než deset let uplatňuje na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku a Opavsku. Hraniční charakter nejdůležitějších řek na tomto území pak konečný efekt násobí, protože se projevuje nejen v regionálním měřítku, ale významným způsobem přispívá i ke spolupráci při ochraně evropských moří.

SmVaK Ostrava a.s. jsou největším zpracovatelem odpadních vod od obyvatelstva v Moravskoslezském kraji. Vloni vyčistily čistírny odpadních vod této společnosti 50 milionů krychlových metrů odpadních vod. Téměř 94 % z toho bylo zpracováno s účinností vyhovující aktuálním kvalitativním požadavkům a díky pokračujícím rekonstrukcím a modernizacím čistírenských zařízení se tento podíl dále zvyšuje.

Zatímco ještě před deseti lety neměla některá větší města v uvedeném regionu čištění odpadních vod vůbec, nebo zde byly stávající čistírny odpadních vod přetížené a pracovaly s

nevyhovující účinností, jsou dnes všechna vybavena čistírnami odpadních vod na odpovídající úrovni. K těm největším, které byly vybudovány, rekonstruovány nebo intenzifikovány patří např. čistírny odpadních vod pro města Havířov a Třinec (1994), Frýdek - Místek (1995), v dalších letech pak čistírenská zařízení pro Opavu, Bohumín, Český Těšín, Jablunkov. Největší ekologickou investicí v historii společnosti, dokončenou v roce 2001, je čistírna odpadních vod v Karviné.

V současné době se proto společnost v souladu s přijatými podmínkami vstupu do EU zaměřuje na odkanalizování a čištění odpadních vod v obcích od 2 do 10 tisíc obyvatel, v řadě případů ve spolupráci s obcemi.

Podle dlouhodobého rozvojového plánu počítají Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. s dalšími investicemi do této oblasti, která významně ovlivňuje život každého obyvatele.

SmVaK Ostrava a.s.

www.smvak.cz

**SEVEROMORAVSKÁ ENERGETIKA
SKUPINA ČEZ**

SME VE VAŠÍ SÍTI

**SEVEROMORAVSKÁ ENERGETIKA, A. S., 28. ŘÍJNA 3123/152
709 02 OSTRAVA - MORAVSKÁ OSTRAVA
TEL.: 596 671 111, FAX: 596 612 388
LINKA ENERGIE A SLUŽBY: 840 113 114
INFO@SME.CZ, WWW.SME.CZ**

Čím více lidí žije na menším a menším prostoru, tím se stává soužití dramatičtější a komplikovanější. Abychom mohli spolu či vedle sebe existovat jsou určena pravidla hry, co lze, co nelze, a co se už vůbec nesmí! Byla stanovena už v prvobytně pospolné společnosti, nepsaná, pokud si je nevyryli pazourkem do skály.

Stejně je to dnes se zákony a a vyhláškami. Měli bychom je znát, však víme, neznalost zákona neomlouvá! Znat všechny zákony, nařízení to není v lidských silách. Zkusme se seznámit alespoň s některými vyhláškami, které platí např. v městě Ostravě, a ne všichni je znají, četli, nebo o nich vůbec vědí.

Najít taková pravidla, aby vyhovovala všem, asi není možné a udělat pořadí jejich důležitosti také ne. Důležité jsou všechny, ale na jedno z prvních míst patří určitě soužití lidí a psů. Jak najít tu správnou rovnováhu v pravidlech tohoto soužití, abychom se vyhnuli sporům a našli pravidla hry:

Máme psa - pes, i když je podle zákona „věc“, je tvor živý a potřebuje pohyb. Většinou nevykonává svou potřebu do krabice jako kočky, ani do klece, jako ptáčky. Majitelé opeřenců, rybiček, koček, ale i koňů, krav, slepic to mají jednodušší v porovnání s majiteli psů, kteří chtějí chodit se svým pejskem několikrát denně ven. Chtějí mu dopřát dostatek pohybu..

Nemáme psa - chceme chodit po čistých chodnících. Rozčiluje nás, když na ulici, na každém kroku narazíme na znečištěné prostranství. Máme strach ze sousedových psů, kteří jsou velcí, ostří a útoční, protože nikdy nevíme, který z těch mírumilovně vypadajících tvorů náhle změní svůj postoj a zaútočí. Ve snaze najít shodu se vydávají vyhlášky.

Existuje obecně závazná vyhláška č. 1/2002 o zabezpečení veřejného pořádku a čistoty při chovu a držení zvířat na území statutárního města Ostravy.

Najít pravidla není jednoduché. Ve stěhu jsou ochránci zvířat, ve stěhu jsou lidé, kteří by nejraději chov psů v bytech zakázali úplně. Skupina jiných lidí se dožaduje, aby psi byli rozdělení na tzv. psy malé a velké. Ale kde je hranice mezi velkým a malým psem? Je nebezpečnější obrovský pes, řádně vychovaný, poslušný, přátelský, nebo malý teriér, který trhá nohavice všech, co se mihnou v okolí jeho tlamičky?

A tak vyhláška praví:

Chovatel nebo držitel zvířete je povinen při jejich chovu a držení (čl. 3 vyhlášky):

- vždy si počínat tak, aby dbal pravidel pro nenarušování veřejného pořádku ve městě, pravidel předcházejících rozporům s dobrými mravy, jakož i pravidel stanovených na ochranu bezpečnosti, zdraví a majetku osob,
- dbát pravidel čistoty a hygieny, jakož i dalších pravidel, souvisejících s veterinární péčí a ochranou zvířat proti týrání.

Chovatel je povinen opatřit psa obojkem a evidenční značkou, vydanou přísl. úřadem městského obvodu. Aha! Tolik tedy článek 3. Ten by byl celkem jasný.

Ale čtěme dál:

Chovatel nebo držitel zvířete je povinen:

- zabezpečit zvíře tak, aby na veřejných prostranstvích, s výjimkou míst k tomu určených, volně nepobíhalo nebo se nepohybovalo, a ani jinak neohrožovalo nebo neobtěžovalo občany, zejména vést psa na vodítku, v případě potřeby nasadit psovi náhubek, usměrňovat chování psa povely,
- neumožnit zvířatům přístup na dětská a sportovní hřiště a pískoviště a na další místa, kde přítomnost zvířat není dovolena obecně závaznými právními předpisy a na místa, která jsou pro tento účel označena výstražnou tabulkou,
- zamezit zvířeti volný přístup do veřejně přístupných prostor, atd.

Kéž by všichni pejskaři dodržovali tyto tři body! A co teprve článek 5! Ten je jasnější, než slunce samo!

Chovatel nebo držitel zvířete je povinen zajistit, aby zvíře svými exkrementy neznečišťovalo veřejná prostranství, veřejně přístupné prostory a veřejná zařízení. Pokud k znečištění dojde, je povinen bezodkladně tuhé zvířecí exkrementy z těchto míst odstranit ve vhodném obalu do sběrných nádob určených a označených městskými obvody.

Tak to je přesně to, co nám asi vadí nejvíce!

Lidé mající pejska, který jim přináší radost, lásku, věrnost a oddanost, by měli mít ohledy k druhým lidem. Se vši láskou, kterou pejskovi věnují, si musí být vědomi toho, že kolem žijí další lidé a další psi! Bez vzájemné tolerance, bez slušnosti, bez ohleduplnosti nám nepomohou ani vyhlášky. Nakonec, vzít z domu třeba igelitový sáček do kapsy snad není problém, když vím, že pes asi vykoná svou potřebu! V poslední době jsou umísťovány krabice se sáčky na tzv. tuhé psí exkrementy.

Zvířata se chovají tak, jak jim to umožníme, co jim dovolíme, jak je vychováme. Číst je ale nenaučíme, a proto nemohou znát vyhlášky. Ty bychom měli znát my! Vyhláška obsahuje i opatření a s tím spojené sankce. Jaké jsou a jsou-li přísné, o poplatcích, o výjimkách, o tom, kde se ve městě Ostravě mohou psi beztrestně prohánět si povíme příště. *Rádi přivítáme vaše názory, zkušenosti, případně otázky.*

Dagmar Jarošová

Čtvrtletní informační zpravodaj vydává Společnost senior, občanské sdružení, za přispění grantu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová

Redakční rada: MUDr. Blanka Malá, Mgr. Pavla Pešatová, Ing. Lubomír Pásek, MUDr. Hugo Přibyl, Marie Kalinová, Jiří Hrubý, Hana Juračáková.

Registrační značka MK ČR E 14221

Adresa redakce: Společnost senior, Na Jízdárně 18, 702 00, Ostrava 1 IČO 265 95 982

Tel.: 596 138 350, 728 466 105, 606 475 522

e-mail: info@seniortip.cz

www.seniortip.cz

Kulturnější prostředí vítají rodiny s dětmi i senioři

Medaile pro Porubu

Radu zajímavostí, ovšem také důležitých objektů, můžete najít v městském obvodu Ostrava Poruba. Moderní zimní stadion (dokončený před šesti lety), krytý plavecký bazén, jenž splňuje mezinárodní kritéria pro plavecké disciplíny a rovněž koupaliště s největší vodní plochou v ČR (4,5ha). Kromě toho, pro obyvatele celého Moravskoslezského kraje zde funguje Fakultní nemocnice s poliklinikou i VŠB - Technická univerzita Ostrava, s šesti fakultami a více než 12 000 studentů. „Celou Porubu máme rozdělenou na osm stavebních obvodů,“ říká **starosta Miroslav Novák**. „Přitom první a druhý stavební obvod byl před rokem vyhlášen jako městská památková zóna. Jedná se o zástavbu z padesátých až šedesátých let. Její osobitou architekturu v takové koncentraci nikde jinde v republice nenajdete.“

Jakými stavbami žije Poruba nyní?

„Obnovujeme komunikace i chodníky včetně bezbariérových přístupů a slepecky značených přechodů. Také jsme letos provedli takzvanou humanizaci pátého stavebního obvodu. V odpočinkových zónách jsou tam nyní pískoviště, hřiště i altánky, což vítají zejména rodiny s dětmi, ale i senioři. Zároveň se přitom potvrzuje stará pravda, že prostředí vychovává. Musím zaklepat, dosud se v těchto zkulturněných místech neobjevily prvky vandalismu.“

Zmínil jste se o seniorech. Jaké možnosti váš obvod nabízí této věkové kategorii obyvatel?

„V roce 2000 jsme otevřeli Dům s pečovatelskou službou a nyní projektujeme další. Také zde fungují kluby důchodců, jejichž činnost úřad dotuje, na základě jejich žádostí. Spolupracujeme rovněž se Svazem důchodců ČR a dále také řeší různé aktivity v tomto směru přímo náš odbor Péče o občany.“

A co olympiáda?

„Ano, abych nezapomněl, v roce 2002 se stala Poruba zakládajícím členem sportovní akce, nazvané Mezinárodní olympiáda seniorů. První ročník se uskutečnil v Košicích a zúčastnili se jej senioři z Košic, Budapešti, Vídně a Poruby. Loni se tato olympiáda konala v Budapešti a letos v červenci jsme byli pořadateli olympiády my.“

Mělo domácí prostředí vliv na výkony?

„Víte, nejde tady o vítězství. Jednotlivé disciplíny byly - stolní tenis, tenis, volejbal, plavání, kuželky a šachy. Ale nemyslete si, že je to výsledek nějaké hurá akce. Zájem o reprezentaci je obrovský a k výběru reprezentantů se provádí kvalifikace...“

Celkem se letošní olympiády seniorů v Porubě zúčastnilo 150 sportovců plus doprovod. Součástí byly pochopitelně i společenské večery, na kterých se pak bez nadsázky rozvíjely mezinárodní přátelské vztahy seniorů.

(di)

V krátkých vizitkách vám představujeme několik městských obvodů. Tentokrát obvod, který má rozlohu 13,18 km² a žije v něm 76 000 obyvatel.

Dnešní městský obvod Poruba má dlouholetou historii. Samotný název Poruba souvisí s kácením - rubáním stromů a vznikem porubů. První zmínka o Porubě se váže k roku 1393, kdy se v historických materiálech uvádí Stach z Poruby jako man olomouckého biskupství. Ves Poruba byla tehdy součástí třebovického statku a patřila k opavskému knížectví, manství olomouckého biskupství se na ni proto nevztahovalo.

V roce 1553 porubskou tvrz, ves i dvůr zdědil Ondřej Bzenec z Markvartovic. Po nich byli po dlouhá staletí majiteli Skrbenští, Oppesdorfové a především rod Vlčků (Wilczků), kteří připojili Porubu ke svému klimkovickému panství.

Jednou z nejstarších dochovaných památek Poruby je kostel svatého Mikuláše. Jeho historie sahá až do XV. století; tehdy poskytoval duchovní služby obyvatelům obcí Poruba, Vřesina, Svinov a Třebovice. Ze XVI. století pochází porubský zámek. Toto sídlo Markvartoviců bylo vystavěno v renesančním slohu okolo roku 1573. V roce 1993 jej před úplným zchátráním zachránila rekonstrukce.

Na zachování zelených ploch bylo pamatováno ve všech etapách výstavby Poruby. Dnes je v tomto směru srovnatelná s mnohými lázeňskými městy, kterým se podobá i tím, že zůstala bez velkého průmyslu, s minimálně znečištěným ovzduším.

www.moporuba.cz

8. července 2004 se konala Seniorolympiáda

